

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

Materiál na 4. zasadnutie rady
Bod č. 8

Informácia o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky

Podnet:

Plán činnosti rady na rok 2026

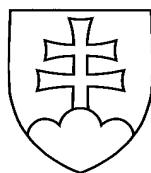
Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Ákos Horony
podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Bratislava máj 2026

NÁVRH UZNESENIA RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

č. ...
z 12. máj 2026

TÝKAJÚCE SA CELEJ RADY

**k Informácii o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín
na území Slovenskej republiky**

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

**A.1 Informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území
Slovenskej republiky**

Bratislava máj 2026

Predkladacia správa

Materiál *„Informácia o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky“* predkladá podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „rada“) v súlade s Plánom činnosti rady na rok 2026. Cieľom je poskytnúť členkám a členom rady informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024.

Informácia o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky

Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) pripravuje v súlade s § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 184/1999 Z. z.“) v poradí siedmu Správu o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky (ďalej len „správa“).

Na príprave správy pracuje Úrad vlády Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „úrad splnomocnenca“) s cieľom poskytnutia aktuálnych informácií o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024. Účelom materiálu je, v nadväznosti na predchádzajúce správy, komplexne zmapovať vnútroštátny legislatívny rámec upravujúci používanie jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike, systematicky zosumarizovať proces a výsledky implementácie príslušného medzinárodnoprávného rámca, ako aj poskytnúť prehľad aktuálneho vývoja v oblasti inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín.

Príprava správy pre vyššie uvedené hodnotiace obdobie prebiehala v podmienkach výrazne rozšíreného rozsahu zisťovania a súčasne zásadne inovovaného metodologického prístupu oproti predchádzajúcim správam.

Jedným z určujúcich faktorov ovplyvňujúcich komplexnosť spracovania bol okruh sledovaných subjektov. Na základe Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 35/2023 Z. z. ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 15 % obyvateľstva došlo k navýšeniu počtu tzv. menšinových obcí, kde sa jazyk národnostnej menšiny používa zákonom určeným spôsobom. Zvlášť sa zvýšil počet obcí s dvomi alebo viacerými národnostnými menšinami, čo vyžiadalo osobitnú pozornosť zo strany úradu splnomocnenca. Tieto skutočnosti sa premietli nielen do počtu oslovených respondentov, ale aj do spektra zbieraných údajov, a tým aj do celkovej organizačnej a analytickej náročnosti procesu.

Paralelne s rozšírením zisťovaného okruhu bola realizovaná aj revízia metodológie dotazníkového zisťovania. V nadväznosti na skúsenosti z predchádzajúcich hodnotiacich období, ako aj na potrebu zvýšiť výpovednú hodnotu získavaných údajov, bol kladený dôraz na ich mieru detailu, presnosti a využiteľnosti. Uvedený prístup si vyžiadaval prepracovanie dotazníkového nástroja, vrátane redefinovania jednotlivých indikátorov, úpravy štruktúry otázok a precizovania metodických pokynov pre respondentov. Súčasťou tohto procesu bola aj konzultácia navrhovaných zmien s relevantnými odbornými partnermi s cieľom zabezpečiť metodickú konzistentnosť a vecnú správnosť zisťovania.

V etape zberu údajov sa rozsah zisťovania premietol najmä do náročnosti spracovania podkladových materiálov. Proces zberu, kontroly a následnej digitalizácie údajov prebiehal v podmienkach vyššieho objemu vstupných dát, čo si vyžadovalo postupné a dôsledné spracovanie jednotlivých podkladov. Vzhľadom na ich rôznorodosť a mieru detailu bol zároveň kladený zvýšený dôraz na verifikáciu údajov, zabezpečenie ich metodologickej jednotnosti a elimináciu potenciálnych nepresností. Uvedený prístup bol sprevádzaný priebežnou komunikáciou s respondentmi, vrátane dopĺňania a spresňovania vybraných údajov.

Osobitnú rovinu spracovania predstavuje analytická fáza, v rámci ktorej bol uplatnený rozšírený prístup k vyhodnocovaniu získaných dát. Okrem spracovania výsledkov dotazníkového zisťovania bola realizovaná aj ich komparácia s dostupnými štatistickými údajmi, najmä s údajmi o materinskom jazyku zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021. Cieľom tejto komparácie

je poskytnúť hlbší kontext interpretácie zistení a identifikovať vývojové trendy v oblasti používania jazykov národnostných menšín.

V priebehu analytického spracovania sa zároveň ukázalo, že rozsah a detailnosť získaných údajov výrazne presahujú rámec štandardného rozsahu predmetnej správy. Táto skutočnosť si vyžiadala systematický prístup k ich selekcii, s cieľom zabezpečiť, aby výsledný dokument poskytoval prehľadný a zároveň analyticky hodnotný obraz o stave používania jazykov národnostných menšín.

Spracovanie správy je v súčasnosti ukončené na pracovnej úrovni. Dokument bol finalizovaný po obsahovej, analytickej aj redakčnej stránke a je pripravený na jeho predloženie do interného pripomienkového konania.